WoodCircus White Paper 2040

Europejskie branże drzewne są zielonym silnikiem zrównoważonego rozwoju

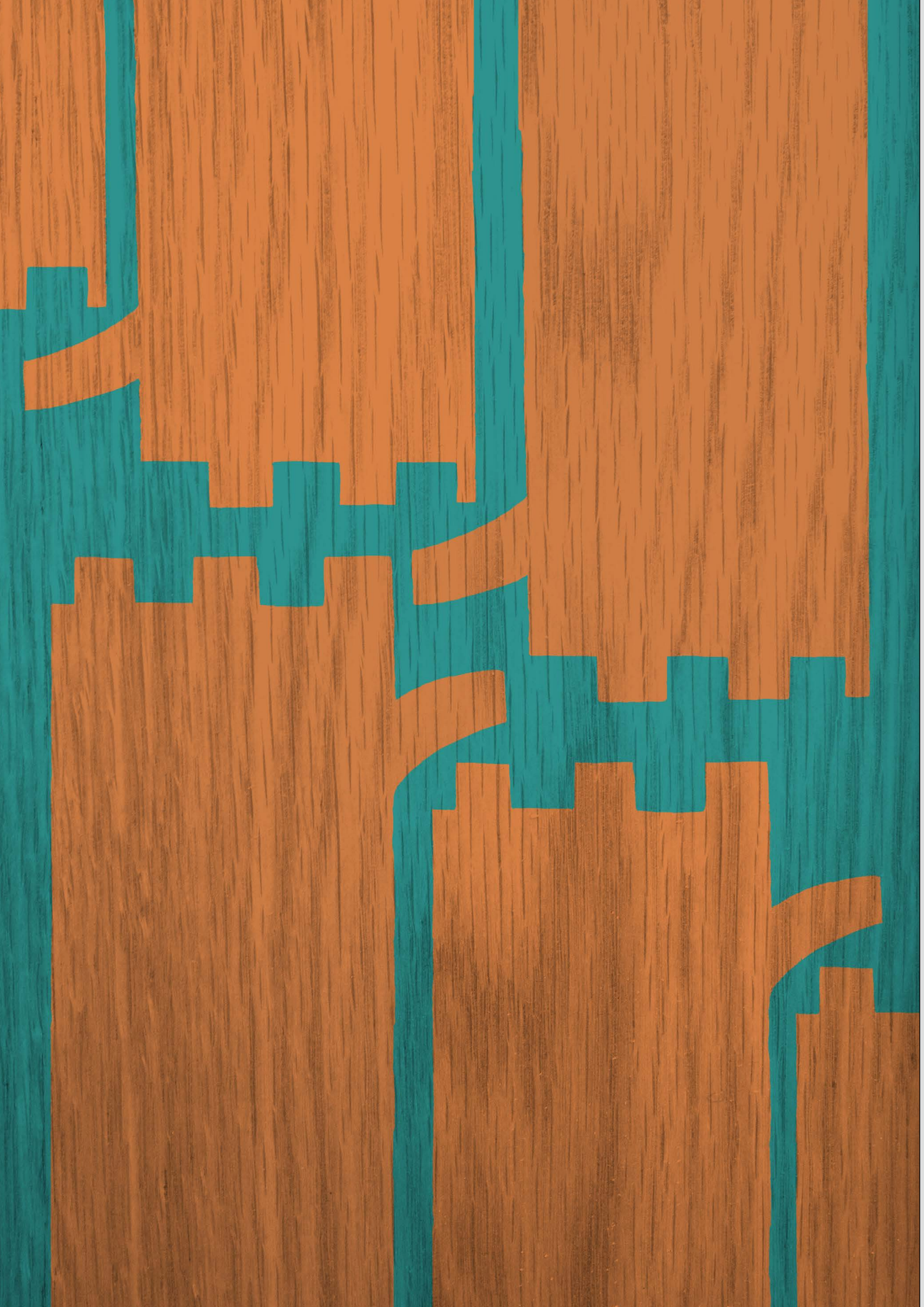

Dekarbonizacja gospodarki wymaga zdecydowanego zwrotu w stronę procesów produkcyjnych, produktów, budownictwa i wykorzystywania neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla materiałów o zamkniętym obiegu. Mówiąc wprost, nie da się tego osiągnąć bez zwiększonego, inteligentnego i zrównoważonego wykorzystywania takich surowców naturalnych jak drewno. **Europejskie branże drzewne są pionierami obiegu zamkniętego i rozwiązań korzystnych dla klimatu.** Praktyki zamkniętego obiegu są stosowane w obrębie całych łańcuchów wartości opartych na drewnie poprzez przetwarzanie i wydajność materiałową, projektowanie obiegu zamkniętego, kaskadowanie materiałów oraz prawidłowo wdrażane strategie ponownego wykorzystania i recyklingu.

Niezależnie od zalet branż drzewnych sektor budowlany w Europie generuje około 70,5 mln ton odpadów drzewnych rocznie[1], a tylko około jedna trzecia jest aktualnie wykorzystywana ponownie lub poddawana recyklingowi. Odpady budowlane oraz inne boczne obiegi drewna można wykorzystać do innowacyjnych i inteligentnych zastosowań w celu pełnego usadowienia branż drzewnych w biogospodarce o zamkniętym obiegu. Przejście na obieg zamknięty powinno być wspierane przez nowe warunki ramowe polityki, regulacje, inwestycje i inicjatywy, które napędzają praktyczne procesy biznesowe i praktyki operacyjne, partnerstwa i ekosystemy współtworzenia w obrębie łańcuchów wartości na bazie drewna.

1 WRING: Wood working industry recycling. EIP Raw Materials Commitment, 2016. https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eip-raw-materials/en/content/wood-working-industry-recycling

WoodCircus White Paper 2040 opowiada się za rolą branż drzewnych w zrównoważonym rozwoju Europy.

Branże drzewne są elastyczne i gotowe do wzrostu. White Paper wzywa do ukierunkowanych działań angażujących wszystkich interesariuszy do przyspieszenia transformacji branż drzewnych oraz całej europejskiej gospodarki w kierunku dekarbonizacji, obiegu zamkniętego, partycypacyjności i zrównoważonego sukcesu.

Maksymy WoodCircus

Fundamentem White Paper 2040 jest sześć maksym i zaleceń strategicznych WoodCircus. Opowiadają się one za transformacją europejskich branż drzewnych w kierunku zamkniętego obiegu i opierają się na informacjach zebranych z czterech europejskich makroregionów: Europy Nordycko-Bałtyckiej, Europy Środkowo-Zachodniej, Europy Południowo-Śródziemnomorskiej i Europy Środkowo-Wschodniej. Realizacja wizji i zaleceń każdej maksymy musi uwzględniać charakterystyczne warunki ramowe, atuty i potencjał każdego makroregionu i wymaga bezproblemowej współpracy pomiędzy interesariuszami na lokalnym, krajowym i europejskim szczeblu.

Drewno jest najważniejszym zasobem naturalnym, szeroko rozpowszechnionym w naszym codziennym życiu i biogospodarce o zamkniętym obiegu. Drewno jest powszechnie stosowane w branży budowlanej, meblarskiej, opakowaniowej, transportowej, włókienniczej, paliwowej, farmaceutycznej, w chemikaliach wysokowartościowych oraz do mnóstwa innych celów. Przyczyniając się do realizacji celów określonych przez Europejski Zielony Ład, pakiet Fit for 55, nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o zamkniętym obiegu, strategię bioróżnorodności UE, strategię leśną UE, inicjatywę Nowy Europejski Bauhaus oraz cele ONZ dotyczące zrównoważonego rozwoju na rok 2030, inteligentne zastosowanie drewna staje się czynnikiem wzrostu konkurencyjności europejskich branż budowlanych i dobrobytu społeczeństwa.

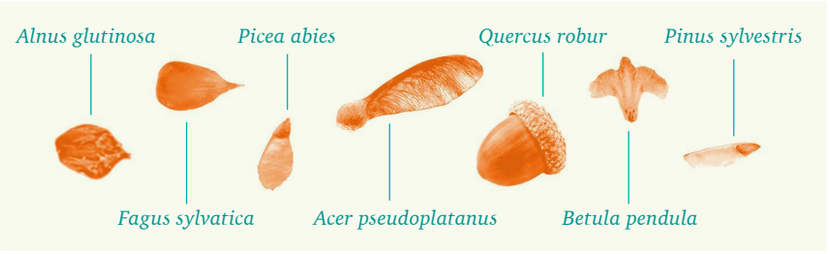

1

Maksyma pierwsza

Budowanie z użyciem drewna i życie z drewnem jest jedną z największych szans dla Europy na uzyskanie pozycji globalnego lidera w zakresie zrównoważonego i konkurencyjnego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. W związku z pilną koniecznością dekarbonizacji i stymulacji ekologicznej odbudowy europejskiej gospodarki po pandemii COVID-19, sektor budowlany musi przejść transformację w celu maksymalnego wykorzystania drewna w zakresie renowacji, budowy nowych obiektów, infrastruktury i obszarów zabudowanych. Branże drzewne stanowią wyjątkową szansę na opracowanie nowej wizji budynków w Europie, która jest atrakcyjna, przystępna, zrównoważona, korzystna dla klimatu i sprzyjająca włączeniu społecznemu.

Zalecenie

Fala Renowacji i Nowy Europejski Bauhaus wiodą prym w kierowaniu transformacją ku gospodarce neutralnej węglowo i powinny traktować priorytetowo stosowanie materiałów opartych na surowcach naturalnych. Transformację tę można przyspieszyć przez rozpoznawanie, wymaganie i nagradzanie wartości drewna i produktów drewnianych dotyczącej składowania i zastępowania dwutlenku węgla, np. w zakresie ekologicznych zamówień publicznych, standaryzacji, wpływu produktu na środowisko, certyfikacji oraz nowych i uaktualnionych regulacji.

2
Maksyma druga

Branże drzewne są już teraz wysoce wydajne. Wysoka wydajność zasobów i energii w sektorze drzewnym skutkuje minimalną lub zerową ilością odpadów produkowanych w całym cyklu życia. Niemal 100% bocznych obiegów drewna można wykorzystać w produkcji lub przetworzyć na energię. Wydajność łańcuchów wartości drewna może wykraczać poza wydajne wykorzystanie zasobów, np. poprzez prefabrykację, kaskadowanie i eko-projekt, przy konkretnym wsparciu i rozwoju usług. Można to osiągnąć w obrębie poszczególnych spółek lub poprzez rynki dla wtórnych strumieni. Odpowiednio zaprojektowane produkty nadające się do ponownego wykorzystania, odzysku lub recyklingu przedłużają tę energooszczędność i niskoemisyjność, zmniejszając wpływ produkcji, użytkowania, ponownego wykorzystania i recyklingu na środowisko w niespotykanym dotąd zakresie.

Zalecenie

Zasady polityki i pomocnicze regulacje powinny w równym stopniu wspierać realne możliwości maksymalizacji efektywności zasobów poprzez ponowne wykorzystanie, recykling i/lub odzyskiwanie oraz poprzez systemy budowlane oparte na usługach, np. prefabrykację. Uruchomi to nowe innowacje i modele biznesowe oraz zapewni nowe możliwości rozwoju w sektorze, jak również większą stabilność poprzez podniesienie wartości obiegów materiałowych i zwiększenie bezpieczeństwa pracy. Działania te powinny być wspomagane przez ambitne programy rozwoju i inwestycji na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym.

3
Maksyma trzecia

Europejskie branże drzewne podnoszą wartość przez działania biznesowe, modele i koncepcje o zamkniętym obiegu. Tworzenie nowych łańcuchów wartości i ekosystemów dla efektywnego użytkowania produktów drewnianych i drewnopochodnych w ramach uzupełnienia dotychczasowych łańcuchów wartości, które opierają się na współtworzeniu, nowych koncepcjach biznesowych i wspólnych modelach biznesowych pozwoli tworzyć nowe miejsca pracy, napędzać wzrost i wzmacniać konkurencyjność we wszystkich europejskich branżach drzewnych.

Zalecenie

Aby uwolnić pełen potencjał gospodarki o zamkniętym obiegu, twórcy polityki na lokalnym, krajowym i europejskim szczeblu powinni opracować korzystne warunki ramowe polityki, regulacje, inwestycje i zachęty. Wspomniane narzędzia powinny zachęcać do ponownego wykorzystania i recyklingu biomasy drzewnej, wzmacniać zbieranie i sortowanie odpadów drzewnych z placów budowy i miejsc rozbiórki oraz poprawiać zbieranie drewna pokonsumpcyjnego. Ponadto działania te powinny wspierać przedsiębiorczość i inwestycje w nowe przedsiębiorstwa, modele biznesowe i startupy oraz finansowanie ryzyka, w tym współpracę transgraniczną i ponadnarodową, ekosystemy przemysłowe i tworzenie sieci kontaktów. Należy traktować priorytetowo wielodyscyplinarną współpracę, aby branże drzewne skorzystały na atutach i wiedzy zewnętrznych interesariuszy. Wypracowanie wyrazistej tożsamości branż drzewnych w europejskiej taksonomii biznesowej sprawi, że sektor będzie mógł samodzielnie rozwijać się i wzmacniać dostarczane przez siebie rozwiązania korzystne dla klimatu.

4
Maksyma czwarta

Dynamiczna i rozwijająca się branża drzewna będzie przyciągać wykwalifikowanych kreatywnych pracowników i stale rozwijać się, ułatwiając kształcenie ustawiczne na wszystkich szczeblach. Modernizacja oraz rozwijająca się gospodarka o zamkniętym obiegu stworzyły możliwości w branżach drzewnych dla profili kompetencji pracowników i ścieżek kariery, które będą utrzymywać i rozszerzać dotychczasową bazę wiedzy. Kształcenie studentów i zapewnianie szkoleń lub kształcenia ustawicznego dla pracowników i przedsiębiorców na wszystkich szczeblach w ramach łańcuchów wartości na temat znaczenia przemysłu drzewnego dla przyszłego zrównoważonego rozwoju w połączeniu z odpowiednimi umiejętnościami technicznymi i miękkimi będzie podnosić wartość tradycyjnej wiedzy i umiejętności, przyciągać przedsiębiorczość i integrować rozwój obszarów wiejskich i miejskich.

Zalecenie

Publiczne i branżowe programy kształcenia i szkolenia powinny zostać zaktualizowane, aby przyciągać wykwalifikowanych i kreatywnych pracowników i przedsiębiorców. Nowe programy kształcenia i szkolenia należy tworzyć wspólnie z podmiotami przemysłowymi i gospodarczymi, aby zapewnić ich adekwatność. Dodatkowo współfinansowane systemy promowania zrównoważonego wykorzystania produktów drewnianych i drewnopochodnych wpłyną pozytywnie na postrzeganie sektora drzewnego, przyczynią się do zwiększonego wykorzystania drewna, będą przyciągać potencjalnych pracowników i zwiększać przedsiębiorczość. W ten sposób pracownicy sektora drzewnego mogą świadomie wnosić ważny wkład w przełomowe dążenia Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Zielonego Ładu i innych strategii zrównoważonego rozwoju, odgrywając tym samym pewną rolę w walce z dzisiejszym globalnym kryzysem klimatycznym.

5
Maksyma piąta

Wielodyscyplinarne badania, innowacje i transformacja branżowa mają kluczowe znaczenie w procesie przejścia na gospodarkę neutralną węglowo. Rozumienie potrzeb, pielęgnowanie wiedzy, pobudzanie rozwoju i przyjmowanie nowych rozwiązań wymaga dobrze zorganizowanych podstaw wsparcia badaczy, przedsiębiorstw i branży. Zebranie szerokiego kręgu interesariuszy branży drzewnej w celu współtworzenia następnej generacji rozwiązań jest konieczne, aby zrealizować założenia Zielonego Ładu polegające na dekarbonizacji europejskiej gospodarki.

Zalecenie

Opracowanie opartego na badaniach i innowacjach planu działania na rzecz neutralnego węglowo życia i budowania z użyciem drewna oraz wdrożenie tego planu w programach finansowania publicznego na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim. Wspieranie rozwoju rozwiązań na bazie drewna w ramach Horyzontu Europa, Nowego Europejskiego Bauhaus, Fali Renowacji i pakietu Fit for 55. Ułatwianie tworzenia serii wspólnych przedsięwzięć pomiędzy branżami drzewnymi, sektorem budowlanym oraz publicznymi i prywatnymi interesariuszami.

6

Maksyma szósta

Branże drzewne zapewniają korzystne dla klimatu alternatywne rozwiązania dla niemal każdego produktu, który wpisuje się w koncepcję biogospodarki o zamkniętym obiegu. Sektor tworzy produkty do zastosowania w branży budowlanej, meblarskiej, opakowaniowej, transportowej, rekreacyjnej, wellness oraz do mnóstwa innych zastosowań przy wysokowydajnym wykorzystaniu materiałów, które są gotowe do ponownego wykorzystania lub recyklingu. Sektor zapewnia wartość dodaną na każdym etapie produkcji w każdym cyklu życia materiału. Zwiększenie zasobu pozyskanych produktów drzewnych rozszerzy zakres i wydłuży czas składowania dwutlenku węgla, wnosząc tym samym istotny wkład w łagodzenie zmian klimatycznych.

Zalecenie

W celu osiągnięcia wyznaczonych przez Zielony Ład celów dotyczących neutralności węglowej zasady polityki, zachęty i regulacje powinny doceniać, wspierać i promować wykorzystanie produktów drewnianych i drewnopochodnych w celu dekarbonizacji europejskiej gospodarki. Współpraca publiczno-prywatna na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym jest konieczna do znalezienia wykonalnych i akceptowalnych rozwiązań realizujących cele określone w Europejskim Zielonym Ładzie, pakiecie Fit for 55, strategii bioróżnorodności UE, strategii leśnej UE, nowym planie działania EU dotyczącym gospodarki o zamkniętym obiegu, inicjatywie Nowy Europejski Bauhaus i celach ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju.

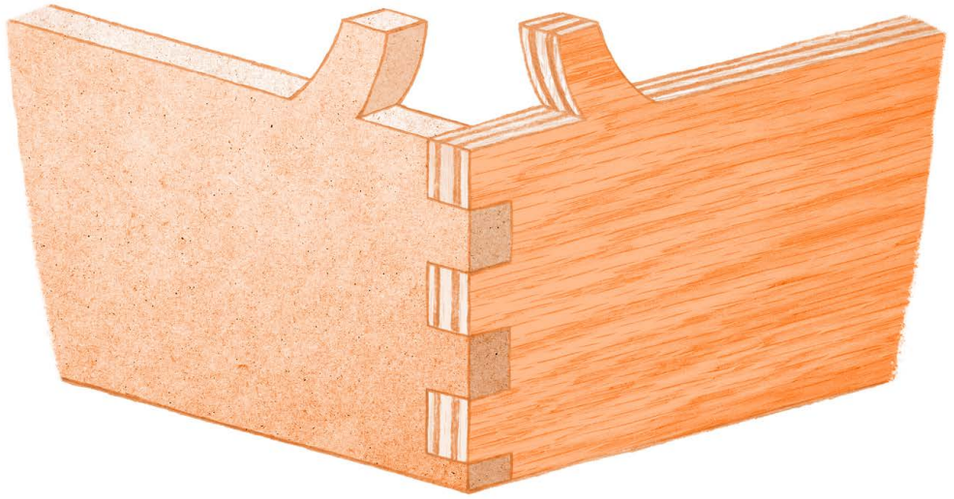

Razem uwolnijmy potencjał ekologicznego wzrostu i neutralności węglowej.

Transformacja w kierunku biogospodarki o zamkniętym obiegu wymaga specjalnego zaangażowania ze strony wszystkich interesariuszy. W swoich sześciu maksymach WoodCircus wzywa europejskich przywódców w przemyśle, polityce oraz społeczności do dokonania transformacji przez opracowanie, wspieranie i wdrażanie silnych strategii i praktyk podkreślających kluczową rolę branż drzewnych w rozwoju ekologicznym i neutralności węglowej.

Głównym celem WoodCircus jest promowanie łańcuchów wartości na bazie drewna jako kluczowym elemencie biogospodarki o zamkniętym obiegu w Europie. Realizacja tego celu polega na badaniu, ocenie i podkreślaniu wydajności łańcuchów wartości na bazie drewna w branżach drzewnych i sektorze budowlanym. Wspomniany cel obejmuje mobilizację i pierwszą transformację zasobów drzewnych, działania budowlane, boczne strumienie produkcji oraz kwestie związane z ponownym wykorzystaniem i recyklingiem. Przyczyniając się do rozwoju zrównoważonych społeczności, transformacja i wsparcie branż drzewnych spowoduje wzrost zatrudnienia i dobrobytu obywateli europejskich.

Editors:

Burnard, Michael · Kleinschmit von Lengefeld, Andreas Nikolaus · Ritschkoff, Anne-Christine · Simola, Kaisa

Contributors:

Azkarate Zabalo, Oskar · Elvnert, Johan · Garcia Jaca, Javier · Kies, Uwe · Kuhl, Alexis · Merivuori, Kai Pajula, Tiina · Partanen, Asta · Tosi, Giovanni · Verkasalo, Erkki · Wijnendaele, Kris

Underpinning the vital role of the forest-based sector in the Circular Bio-Economy

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement no. 820892.

Published 1st December 2021

Publisher: WoodCircus project, 2021

Website: https://woodcircus.eu/

DOI: 10.32040/WOODCIRCUS.WHITEPAPER.2040-pl

Design & illustration Jani Ikonen